

Jāņa Būmaņa devums Latgales kultūras mantojumā

Aizvadītās nedēļas nogalē Preiļu galvenajā bibliotēkā uz Jāņa Būmaņa grāmatas «Ošas upes krastu dziesmas un raksti» atvēršanas svētkiem pulcējās pagastu bibliotēku darbinieki, pašvaldību, kultūras un izglītības iestāžu un sabiedrības pārstāvji. Jānis Būmanis ir autors jau otram apjomīgam darbam par Rudzātiem, pagasta vēsturi, ļaudīm un dzimtām. Viņa pirmā grāmata «Mazā Zemgale laikmetu griežos» guvusi plašu popularitāti un lasītāju interesi. Isteņībā par pirmo darbu tā saucama nosacīti, jo grāmatā «Mazā Zemgale laikmetu griežos» apvienotas vairākas pirms tam atsevišķi iznākušas brošūras par Rudzātu vēsturi.

Jaunās grāmatas prezentāciju rikoja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs sadarbībā ar Preiļu galveno bibliotēku. Ir apsveicams mūspuses ļaužu entuziasms, uzrunājot klātesošos, teica muzeja direktore Tekla Bekeša, jo šī laikā posmā klajā nākušas divu kādreizējo rajona iedzīvotāju grāmatas – Pētera Zeiles darbs par keramiķi Pēteri Ušpeli, un šoreiz – Jāņa Būmaņa veikums.

Jānis Būmanis stāstīja par grāmatas tapšanu, izteica pateicību saviem atbalstītājiem, ar kuru pa-

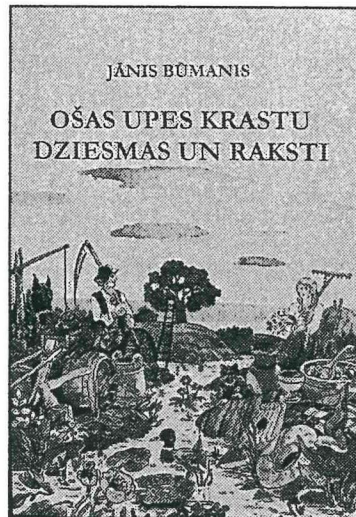

● Jāni Būmani dzimtās puses iedzīvotāju vārdā sveic Rudzātu pagasta folkloras ansambļa dalībniece Zenta Detkova.

līdzību tā nākusi klajā, kā arī cilvēkiem, kas devuši daudz interesantu ziņu. Viens no tiem bijis Pēteris Aleksandrovičs, kādreizējais Rudzātu pagasta padomes darbinieks, kas dzīvojis emigrācijā. Gan autors, gan arī apsveicēji izteica atzinību Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam un Preiļu galvenajai bibliotēkai, kas organizē jauno grāmatu prezen-

tāciju, pievērš uzmanību savu cilvēku ieguldījumam kopīgajā rajona kultūras mantojumā. Cienījamie novadnieki, aicināja Jānis Būmanis, vāciet un pierakstiet materiālus par savām dzimtām, par savām saknēm, par savu dzimto pusi, kamēr nav par vēlu, un iepriekšējās paaudzes vēl nav aizgājušas mūžībā.

Grāmatu «Ošas upes krastu

● Grāmata «Ošas upes krastu dziesmas un raksti» ir unikāls Rudzātu pagasta folkloras un etnogrāfijas apkopojums. Foto: A.Dzerkalis

dziesmas un raksti» izdevusi Latgales kultūras centra izdevniecība, tāpēc autoru sveica arī izdevniecības direktors Jānis Elksnis.

Grāmatas pirmā, plašākā nodaļa veltīta folklorai, otrā – etnogrāfijai. Pirmajā daļā lasītājam tiek piedāvātas Rudzātu apvidum raksturīgas pasakas, teikas, nostāsti, anekdotes, miklas, parunas, dainas, rotaļas, šis un tas no skolu dzīves, ticējumi, mazliet mistikas,

tradīcijas un paražas, dziesmas, uzvārdi, lielišanas un pelšanas teicieni, iesaukas.

Etnogrāfijas daļā var gūt plašu informāciju par apgērbiem un to gatavošanu, pārtiku un ēdienu vārīšanu, par traukiem, darbiem druvā, pļavās, dārzā, laidarā, par darbarīkiem, zirglietām un aizjūgiem, par dravniecību, sadzīves priekšmetiem, mūzikas instrumentiem, sētām, rijām un krāsīm, mēbelēm, tautas medicīnu. Informācija papildināta ar ilustrācijām, fotogrāfijām, kas dod priekšstatu, kā aprakstītā lieta vai norise izskatās.

Grāmatas autoru sveica Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps, Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, rajona padomes, Preiļu galvenās bibliotēkas pārstāvji, draugi un radi. Īpašu sveicību bija sagatavojis Jāņa Būmaņa novadnieks Augusts Kurčins, kuram savukārt arī autors teica dziļu pateicību par viņa savāktajiem folkloras materiāliem. Apsveicēji uzsvēra, ka Jānis Būmanis ar savām grāmatām ir uzcēlis pieminēkli Rudzātiem un pagasta cilvēkiem. Ar dziesmām no dzimtās puses Jāni Būmani sveica Rudzātu gasta folkloras ansamblis.

L.Rancāne